

Enhavo: 1) Poemo, 2) Kristnasko en Uruguay, 3) Pri sklerozo,
4) s-ano Trompeter 5) Recepto por kristnaskaj sukeraĵoj

Adventofina promeno

Jiří Koříněk

Pruĝe tegita blankas ĉiu branĉo
kvazaŭ el porcelan' plej delikata.
Parkon vualas la vesper' sabata
antaŭ adventa lasta jam dimanĉo.

Stratoj de l' urbo iĝas strange mildaj.
En vesperiĝon la fenestroj lumas,
ĉesis la hasto, kamentuboj fumas,
spiras hejmeco el post muroj ŝildaj.

Mola etos' de granda atendado
kaj finiĝanta bela temp' adventa,
kun la proksim' de l' sankta nokt' silenta
larĝe disverŝas sin tra ĉiu strato.

Mi preterpaŝas lante parkbenketon...
Frostas. Repensas mi pri l' temp' somera.
Antaŭ min softe falas stel' neĝera.
Nur merlo faras al mi societon.

Ŝajnas donac' ĉi blanka floko pura,
dono ĉiela kaj mi ĝin eklevas,
sed ĝi sur varma karn' degeli devas,
restas sur polm' larmguto nura.

"XXX"
"XXXXX"
"GOD JUL"
"BUON ANNO"
"FELIZ NATAL"
"JOYEUX NOEL"
"VE SELLE VANŌCE"
"MELE KALDKIMAKA"
"NODLAG SONA DRU II"
"BLWYDDYN NEWYDD ODA"
"BOAS F ESTAS"
"FELIZ NAVIDAD"
"MERRY CHRISTMAS"
"KALA CHRISTOGENA"
"VROLDK KERSTFEEST"
"FRÖHLICHE WEIHNACHTEN"
"BUON NATALL-GODI NYIAR"
"HUAN YING SHENG TAN CHIEH"
"WESOLYCH SWIAT-SRETAN BŌDIC"
"ROADIM LESIMHA-LINKSMU KALLDU"
"HAUSKAA JOULU-A-ÄID SAID HOUARKK"
"N PRETTIG KERSTMS"
"ONNZLISTA UUTTA VUOTTA"
"Z ROZHDESTYOM KHRISTOVYM"
"NADOLIG LLAWEN-GOTT NYTTISAR"
"FELIC NADAL- **GALAN KRISTNASKON**"
"S NOVYM GODOM-FELIZ ANO NUEVO"
"GLEDIGE JOL-NOELINIZ KUTLU OLSUM"
"EEN GELUKKIG NIEUWJAAR-SRETAN BŌDIC"
"KRISTLINDJA GEZUAR-KALA CHRISTOGENA"
"SELAMAT HARI NATAL - LANNINGU NAJU METU"
"SARBATORI FERICITE-BUON ANNO"
"ZORIONEK O GRBON-HRISTOS SE RODI"
"BOLDIG KARACSONNY-VESELE VIANDŌCE"
"MERRY CHRISTMAS AND HAPPY NEW YEAR"
"ROOMAID JOULU PUHI-KUNG HO SHENG TEN"
"FELICES PASCUAS - EIN GLUCKICHES NEUJAHR"
"PRECIGUS ZIEMAN SVETKUS SARBATORI VESLE"

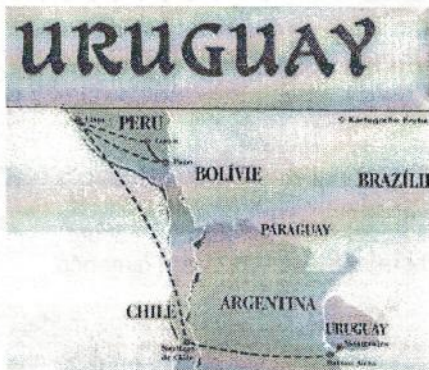
XXXXXX
XXXXXX
XXXXXX
XXXXXX

Jiří Koříněk (* 1.10.1906) estas unu el la plej bonaj tradukantoj de operarioj kaj kantoj, eminenta tradukanto de la poezio kaj samtempe multsignifa aŭtoro de la originalaj poemoj, alte taksataj ĉe la internaciaj literaturaj konkursoj.

Kiel oni festas la Kristnaskofestojn en Urugvay?

La kunlaboro de AEH kaj interreta "Radio-Aktiva Urugvay" kreskas. Mi preparas sonarkivan relacian pri kristnaskaj kutimoj en Ĉefio, sed ni ne scias, kiel aspektas tiuj ĉi festoj en Urugvay, ĉu infanoj ankaŭ ricevas donacojn sub la arbo, kiam tie estas somero, aŭ ĉu tie oni tute ne festas? La redaktoro de la radioelsendejo en Urugvay respondis tre volonte dum la plua tago post mia demando. Jen parto de lia letero:

Ĉi tie en Urugvay ni festas ĉion, kion ni povas: La 8-an de decembro oni ornamas artefaritajn kristnaskarbojn, ja ĉi tie preskaŭ neniu uzas verajn arbojn aŭ arbobranĉojn, krom tiuj domoj, kiuj havas arbon en la ĝardeno kaj povas ornami ĝin. Kutime la 24.12. ni vespermanĝas kun familianoj. Vi povas ĉi tie trovi dolĉajn panojn kaj manĝojn de diversaj landoj. Ĉar tie ĉi estas somero, do ankaŭ diversajn salatojn kaj ĉefe ne mankas rostita bovviando, ĉar plimulto de urugvajanoj ŝatas ĝin. Noktomeze inter la 24-a kaj 25-a de decembro en preskaŭ ĉiuj domoj oni bruligas piroteknikaĵojn kaj dume, tute kaŝite "Papá Noel" (nia versio de Sankta Klaŭso) lasas donacojn por la infanoj sub la arbo.

Kiel vi vidas, ni miksas tradiciojn el ĉiu parto de la mondo, ĉar ni devenas el tre malsimilaj landoj: inter ni estas ĉefe hispan- kaj ital-devenaj homoj, sed ankaŭ judaj, armeniaj, portugaliaj, brazilaj, afrikaj, arabaj, francaj kaj alidevenaj homoj.

La 25-an de decembro oni ferias kaj pluan semajnon la 31.12. - 1.1. oni festas la jarfinon denove nokte per piroteknikaĵoj.

La 5-an de januaro nokte la infanoj antaŭ la dormo metas akvon kaj herbon en la ĝardeno aŭ koridoroj kaj lasas ŝuojn pretajn por ricevi donacojn de "Magiaj Reĝoj", kiuj venadas la 6-an de januaro rajdantaj sur siaj kameloj kaj lasas donacojn por la infanoj, kiuj ekvidas la donacojn nur matene, kiam ili ellitiĝas. Dum tiu tago ankaŭ oni malmuntas la kristnaskarbon.

Do la infanoj skribas peton pri donacoj kiel por Papá Noel tiel por Magiaj Reĝoj kaj la gepatroj devas al ili transdoni la leterojn. Sed nia plej granda festado estas dum nia Karnavalo, kiu estas la plej longa el la tuta mondo, ĉar ĝi daŭras unu monaton aŭ ankoraŭ pli longe, sed pri tio, se Vi volas scii, Vi devos aŭskulti Radion Aktivan.

Jarmila Rýznarová

Ne tute serioze pri sklerozo

Laŭ la vortaro de fremdaj vortoj sklerozo estas „malmoliĝo de organo aŭ histo...“ Ĝenerale oni opinias pri ĉeforgano – cerbo. Teorie nia cerbo havas tiom da memorĉeloj, ke oni dum la tuta vivo ne povas ilin eluzi. Praktiko, kiel kutime, diferencas. Fakuloj asertas, ke se ni multe klopodus, ni rememorus pri nia restado en utero de la panjo. Ni, sklerozuloj, havas multe pli modestajn celojn - memori almenaŭ lastan diurnon.

Esti sklerozita apartenas al nia atomepoko. Eble niaj memorĉeloj blindiĝas pro brilo de televidekrano, eble ilin sufokas nitrogeno el manĝataj legomoj, antibiotikoj, certe aliaj influoj. Fako estas, ke dum mia okdekjara patro klare memoras, kiu estis liaj kunludantoj en futbala teamo, mi, pli ol kvardekjara, malfacile rememoras lastan libertempon. Nunaj studentoj ne memoras hieraŭan prelegon kaj dekjara knabo forgesas kion ajn.

Sklerozo de sciencistoj havas la plej grandan tradicion kaj ĝi iĝis temo de multaj babiladoj. Por ni sklerozuloj, gravas la demando: ĉu sklerozo estas avantaĝo aŭ malavantaĝo? La respondo estas dialektika: Ambaŭ respondoj estas ĝustaj.

La plimulto de ni venas al la granda aro da sklerozuloj iom post iom, akompanate de banalaj aferoj de perditaj ŝlosiloj kaj nerekonataj konatoj. Fortaj unuopuloj transpaŝas la limojn per unusola brila ago.

Kiam sinjoro Ladislao certan printempan tagon elveturis per aŭtomobilo en laborejon, neniel li sentis, ke liaj cerboĉeloj formortas kvazaŭ priverŝitaj per acido, li sentis nur alvenantan printempon. Fine de labortago estis la sento de printempo tiel forta, ke li decidis telefoni al sia amikino, je dek jaroj pli juna, kun kiu li estis en delikata rilato. En la telefono aŭdiĝis konata virina voĉo kaj Ladislao tenere ekparolis: „Mi sopiras vin!“ „Kio?“ diris la ino, kvazaŭ ŝi malbone aŭdus. „Mi flugos al vi per flugiloj de amo!“ proklamis Ladislao lirike. La ina voĉo diris senhezite: „Ladislao, vi estas ebria.“ Nur nun Ladislao ekkonis voĉon de sia edzino kaj terurigite ekbalbutis: „Nu permesu ... Ja estas printempo!“ Lerte li interrompis la konekton kaj komencis sin mem insulti: „Mi idioto, kiel mi povis konfuzi tiujn du telefonnumerojn?! Multfoje mi diris al ŝi, ke ŝi prezentu sin per sia nomo!“ li furiozis kontraŭ sia edzino, kiam li hastis preter sia aŭto al metroo. Antaŭ la hejmo li tiom trankviliĝis, ke li rimarkis, ke lia aŭto ne parkas sur la kutima loko. „Kie estas nia aŭto?“ li demandis la edzinon tuj ĉe la sojlo kaj poste ili ambaŭ nur gapis malfeliĉe al la vaka loko antaŭ la domo. Do, Ladislao iris anonci la ŝtelon de la aŭto al polico, kie oni lin konsolis per certigo, ke lia amataĵo certe jam estas ie dismuntita je malhaveblaj anstataŭaj pecoj....

Kiam Ladislavo foriris la venintan tagon el laboro, kun granda miro li rimarkis parkantan aŭton, aspektan idente kun tiu lia. Li elpoŝigis ŝlosilojn kaj forveturis hejmen. Gardostarantaj policanoj haltigis lin, komune ili poste solvadis malklaran problemon, ĉu li sian aŭton ŝtelis aŭ trovis...

Sed ne gravas, kiel finiĝis ilia solvo – ni sklerozuloj vokas impresite: „Ladislao – estu bonvena inter ni!“

Laŭ iama traduko de H. Štr. mallongigis kaj aranĝis Pavel Nechvíle

Kion vi scias pri unu el la unuaj pioniroj de Esperanto

W. H. Trompeter, termezuristo en la germana urbo Schalke en Westfalen – mortinta la 7-an de novembro 1901 en Essen – estis unu el tiuj samideanoj, kiuj forte helpis al la Esperanta afero per sia granda, senbrua, vera oferemo en la plej danĝeraj momentoj.

Kiam la unua kaj tiame la sola esperantista gazeto "La Esperantisto" (eldonata en Nürnberg de la jaro 1889 ĝis 1895) estis minacata de morto, kiam Zamenhof estis jam falanta sub granda pezo de la materia malsufiĉo, Trompeter prenis sur sin ĉiujn eldonajn kostojn de la gazeto por tri jaroj kaj dediĉis monatan pensjon je cent markoj por la redaktoro. Li plenumis konsciencie kaj ofereme sian promeson en la jaroj 1892, 1893 kaj 1894 kaj tiel li savis la centran esperantistan organon, kun kiu estis ligita la vivo de la tuta afero de Esperanto.

"Se nia afero ne mortis, sed vivas kaj floras, tio ĉi estas en tre granda parto merito de Trompeter", skribis Zamenhof post la morto de Trompeter aldoninte: "En historio de Esperanto al vi apartenos ĉiam plej grava, neniam elŝirebla, neniam elstrekebla paĝo!"

De li devenas ankaŭ la broŝuro de L. Beaufront "Petite brochure sur la langue internationale Esperanto".

Transprenita el la lernolibro de H. K. Bouška el la jaro 1923.

Recepto por kristnaska tempo

Vanilaj kornbultetoj:

24 dkg de delikata (fajna) faruno

16 dkg da butero

5 dkg da pulvorsukero

10 dkg da raspitaj nuksoj

1 ovoflavaĵo

Ĉion ni kune prilaboros en unu paston kaj dividos je samgradaj etaj pecetoj, el kiuj ni formos etajn kornbultetojn. Ni metos ilin sur bakpleton, bone estas uzi bakpaperon. Se ni en la paston metos avelnukseton, ni formos kugletojn. Do el unu pasto estas du specoj da sukeraĵoj. Post bakado ankoraŭ varmajn pecetojn ni pakumas en sukero, en kiun ni aldonis vanilan sukeron.

(La recepton ricevis Mirka Kosnarová de sia avino, la bakaĵo estas ĉiam sukcesa.)

